

Dr. Öğr. Üyesi Zehra SEYİS

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

ANONİM ORTAKLIKTA YÖNETİM VE TEMSİL YETKİSİNİN DEVRİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	XVII
Giriş.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ANONİM ORTAKLIĞIN YÖNETİMİNE VE TEMSİLİNE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

I. ANONİM ORTAKLIĞIN YÖNETİM VE TEMSİLİNE DAİR BAZI TEMEL KAVRAMLAR.....	5
A. Yönetim.....	5
B. Temsil.....	9
1. Genel Olarak.....	9
2. Temsil Türleri	14
C. Organ.....	19
1. Genel Olarak.....	19
2. Organ Kavramının Çeşitli Anlamları	22
a. Organizasyon Hukuku Anlamında Organ	23
b. Temsil Hukuku Anlamında Organ	28
c. Sorumluluk Hukuku Anlamında Organ.....	37
II. ANONİM ORTAKLIĞIN YÖNETİM VE TEMSİL ORGANI: YÖNETİM KURULU.....	40
A. Genel Olarak.....	40
B. Yönetim Kurulunun Organizasyonu.....	44
1. Genel Olarak.....	44
a. Tekli (monist) sistem	44
b. İkili (düalist) sistem.....	49

c. Tercihli (opsiyonlu) Sistem	51
2. Yönetim Kurulu ile Genel Kurul Arasındaki İlişki	52
3. Yönetim Kurulunun İşleyişi.....	63
a. Yönetim Kurulunun “Kurul” Olarak Hareket Etmesi.....	63
b. Yönetim Kurulu Toplantıları	64
c. Yönetim Kurulunda Görev Dağılımı.....	69
d. Komite ve Komisyonlar.....	74
e. İcrada Görevli Olan ve İcrada Görevli Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri	80

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNETİM YETKİSİNİN DEVRİ

I. GENEL OLARAK	87
II. KAVRAM.....	91
III. DEVREDİLEN YÖNETİM YETKİSİNİN KAPSAMI.....	99
A. Yönetim Yetkisinin Tamamen veya Kısmen Devri.....	99
B. Yönetim Yetkisinin Devrinin Zorunlu Olarak Temsil Yetkisinin Devrini de İçerip İçermediği Meselesi.....	101
IV. YÖNETİM YETKİSİNİN DEVREDİLEBİLECEĞİ KİŞİLER.....	104
A. Genel Olarak.....	104
1. Yönetim Kurulu Üyeleri	112
2. Üçüncü Kişiler.....	119
3. Komite ve Komisyonlar.....	122
B. Yönetim Yetkisinin Tüzel Kişilere Devri Sorunu.....	125
V. YÖNETİM YETKİSİNİN DEVRİNİN ŞARTLARI.....	128
A. Şekli Şartlar	131
1. Esas Sözleşmede Yönetimin Devrine İzin Veren Bir Hükmün Bulunması	131
a. Genel Açıklamalar	131

b. Esas Sözleşmeyle Yönetim Kurulunun Yetkilendirilmesi	137
c. Esas Sözleşmeyle Öngörülen Kayıtlar	142
d. Yorumu Muhtaç Esas Sözleşme Hükümleri	146
2. İç Yönerge Düzenlenmesi.....	148
a. Kavram.....	148
b. Hukuki Nitelik.....	151
c. İç Yönergenin İçeriği ve Şekli.....	158
(1) İç Yönergenin Asgari İçeriği.....	163
(a) Şirketin Yönetimi	165
(b) Görev Tanımları	165
(c) Görev Yerleri ve Raporlama	171
(2) İç Yönergenin İhtiyari İçeriği.....	175
d. İç Yönergenin Karara Bağlanması	179
e. Pay Sahiplerinin ve Alacaklıların İç Yönerge Hakkında Bilgilendirilmesi.....	183
3. Yönetim Yetkisinin Devri Hususunda Yönetim Kurulu Kararı.....	191
B. Maddi Şart.....	195
1. Devredilmek İstenen Yetkinin Yönetim Kurulunun Devredilemez Görev ve Yetkilerinden Olmaması.....	195
2. Yönetim Kurulunun Devredilemez Görev ve Yetkileri	196
a. Genel Olarak.....	196
b. Kavram.....	198
c. Yönetim Kurulunun TTK m. 375’te Sayılan Devredilemez Görev ve Yetkileri	202
(1) Üst Düzeyde Yönetim ve Bunlarla İlgili Talimatların Verilmesi.....	203
(2) Yönetim Organizasyonunun Belirlenmesi	212
(3) Muhasebe, Finans Denetimi ve Şirketin Yönetiminin Gerektirdiği Ölçüde Finansal Planlama İçin Gerekli Düzenin Kurulması	218

(a) Genel Olarak	218
(b) Muhasebe İçin Gerekli Düzenin Kurulması	219
(c) Finans Denetimi İçin Gerekli Düzenin Kurulması	223
(d) Finansal Planlama İçin Gerekli Düzenin Kurulması	227
(4) Şube Müdürleri Hariç Olmak Üzere Müdürlerin ve Aynı İşleve Sahip Kişilerin Atanmaları ve Görevden Alınmaları	229
(a) Şube Müdürleri Hariç Olmak Üzere Müdürlerin ve Aynı İşleve Sahip Kişilerin Atanmaları ve Görevden Alınmaları	230
(i) Genel Değerlendirme ve Öğretideki Görüşler	230
(ii) Görüşümüz	235
(b) İmza Yetkisini Haiz Bulunanların Atanmaları ve Görevden Alınmaları	242
(i) Genel Değerlendirme ve Öğretideki Görüşler	242
(ii) Görüşümüz	247
(5) Üst Gözetim	249
(6) Defterlerin Tutulması, Yıllık Faaliyet Raporunun ve Kurumsal Yönetim Açıklamasının Düzenlenmesi ve Genel Kurula Sunulması, Genel Kurul Toplantılarının Hazırlanması ve Genel Kurul Kararlarının Yürütülmesi	259
(a) Defterlerin Tutulması	259
(b) Yıllık Faaliyet Raporunun ve Kurumsal Yönetim Açıklamasının Düzenlenmesi ve Genel Kurula Sunulması	261
(c) Genel Kurul Toplantılarının Hazırlanması ve Genel Kurul Kararlarının Yürütülmesi	264
(7) Borca Batıklık Durumunun Varlığında Mahkemeye Bildirimde Bulunulması	268

d. Yönetim Kurulunun Diğer Devredilemez Görev ve Yetkileri	272
VI. DEVREDİLEN YÖNETİM YETKİSİNİN KULLANILMASI	274
VII. YÖNETİM YETKİSİNİN TEKRAR DEVRİNİN (ALT DEVİR) MÜMKÜN OLUP OLMADIĞI MESELESİ.....	276
VIII. DEVREDİLEN YÖNETİM YETKİSİNİN SONA ERMESİ	278

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEMSİL YETKİSİNİN DEVRİ

I. GENEL OLARAK	283
II. KAVRAM	285
III. TEMSİL YETKİSİNİN DEVRİNİN KAPSAMI	288
A. Temsil Yetkisinin Kısmen Devredilememesi.....	288
B. Temsil Yetkisinin Devrinin Yönetimin Devrini İçerip İçermediği Sorunu	292
1. Genel Değerlendirme ve Öğretideki Görüşler	292
2. Görüşümüz	295
IV. TEMSİL YETKİSİNİN DEVREDİLEBİLECEĞİ KİŞİLER	297
A. Murahhas Üye ve Murahhas Müdür	297
B. En Az Bir Yönetim Kurulu Üyesinin Temsil Yetkisini Haiz Olması	300
1. Genel Olarak.....	300
2. Tek Kişilik Yönetim Kurulunda Durum.....	307
V. TEMSİL YETKİSİNİN DEVRİNİN ŞARTLARI	309
A. Genel Değerlendirme ve Sorunun Tespiti	309
1. Esas Sözleşme Hükmü Bakımından.....	310
a. Öğretideki Görüşler	310
b. Görüşümüz	314
c. Esas Sözleşme Hükmünün İçeriği	319
2. İç Yönerge Bakımından.....	324

a. Öğretideki Görüşler	324
b. Görüşümüz	327
3. Yönetim Kurulu Kararı	330
4. Ticaret Siciline Tescil ve İlan	333
a. Genel Olarak.....	333
b. Temsil Şekli	338
c. Tescil ve İlan Edilen Kişilerin Seçiminde veya Atanmasında Hukuki Sakatlık.....	347
VI. DEVREDİLEN TEMSİL YETKİSİNİN KULLANILMASI.....	350
A. Temsil Yetkisinin Kullanılma Şekli.....	350
B. Devredilen Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırları.....	356
VII. TEMSİL YETKİSİNİN TEKRAR DEVRİNİN MÜMKÜN OLUP OLMADIĞI MESELESİ.....	363
VIII. DEVREDİLEN TEMSİL YETKİSİNİN SONA ERMESİ.....	364
IX. MURAHHASLAR (TEMSİL YETKİSİNİN DEVREDİLDİĞİ KİŞİLER) İLE TEMSİL YETKİSİNİ HAİZ TACİR YARDIMCILARININ KARŞILAŞTIRILMASI	368
A. Genel Olarak.....	368
1. Murahhas Tayini ile Ticari Temsilci Atanmasının Karşılaştırılması.....	369
2. Murahhas Tayini ile Ticari Vekil Atanmasının Karşılaştırılması.....	380
3. Murahhas Tayini ile TTK 371/7'ye Göre Sınırlı Yetkili Ticari Vekil veya Diğer Tacir Yardımcılarının Atanmasının Karşılaştırılması	384
a. Genel Olarak.....	384
b. Sınırlı Yetkili Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcıları Kavramı	390
(1) Genel Olarak.....	390
(2) Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil	391
(3) Diğer Tacir Yardımcıları.....	393

c. Sınırlı Yetkili Ticari Vekil veya Diğer Tacir Yardımcıları Olarak Atanabilecek Kimseler.....	396
d. Atanma Koşulları	402
(1) İç Yönerge Düzenlenmesi.....	402
(2) İç Yönergenin Tescil ve İlanı	408
(3) Yönetim Kurulu Kararı	414
(4) Sınırlı Yetkili Ticari Vekilin ve Diğer Tacir Yardımcılarının Tescil ve İlanı	419
4. Murahhas Tayini ile Temsil Yetkisini Haiz Diğer Tacir Yardımcılarının Atanmasının Karşılaştırılması	421

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YETKİ DEVRİNİN YÖNETİM KURULU
ÜYELERİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞUNA ETKİSİ

I. HUKUKİ SORUMLULUĞUN SINIRLANDIRILMASI.....	425
II. TTK M. 553/2’NİN UYGULANMA ALANI	432
A. Genel Olarak.....	432
B. Yetkiyi Devredenler	439
C. Yetkiyi Devralanlar	441
III. TTK M. 553/2’NİN UYGULANMA KOŞULLARI.....	448
A. Kanundan veya Esas Sözleşmeden Doğan Bir Görevin veya Yetkinin Devredilmesi.....	448
B. Yetki Devrinin Kanuna Dayanarak Yapılması	449
1. Genel Olarak.....	449
2. Maddi Koşul Bakımından	451
3. Şekli Koşullar Bakımından.....	453
a. Yönetim Yetkisinin Devrinde	453
b. Temsil Yetkisinin Devrinde.....	459
C. Özen Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi	461
1. Genel Olarak.....	461

a. Seçimde Özen.....	462
b. Gözetimde Özen.....	466
c. Gerekli Talimatların Verilmesinde ve Bilgilendirmede Özen.....	473
2. Özen Ölçüsü	477
3. İspat Yükü	483
4. Özen Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi.....	486
5. Kontrol Dışında Kalan Aykırılıklar veya Yolsuzluklar Nedeniyle Sorumlu Tutulamama	489
SONUÇ	495
KAYNAKÇA.....	517